

ŞİNÂSÎ'NİN TERCÜMAN-I AHVÂL GAZETESİ MUKADDİMESİ

Mâdam ki bir hey'et-i ictimaiyede yaşayan halk bunca vezaif-i kanuniye ile mükelleftir, elbette kalen ve kalem kendi vatanının menafiine dair beyan-ı efkâr etmeği cümle-i hukuk-ı müktesebesinden addeyleyler. Eğer şu müddeaya bir sened-i müsbit aranılacak olsa, maarif kuvveti ile zihni açılmış olan milel-i mütemeddinenin yalnız politika gazetelerini göstermek kifayet edebilir.

Bu mebhas, Devlet-i aliyye'ce dahi nev'amâ müeyyedir ki Meclis-i âlî-i Tanzimat'ın teşekkülü sırasında kavanîn ve nizamata müteallik levâyihinin tahriren arz olunması için umuma me'zuniyet-i resmiye verilmişti, hattâ Hükûmet-i seniyye'nin müsaadesi ile, dâhil-i memalik-i Osmaniye'de teb'a-i gayr-i müslimenin kendi lisanları üzre hâlâ çıkardıkları jurnaller bile, belki hukuklarından ziyadece serbesttir; fakat asıl Osmanlı gazetelerinin bahsine gelince, gayr-i resmî bir varakanın devam üzre çıkarılmasında her nasılsa şimdiye kadar millet-i hâkimedden hiçbir kimse ihtiyar-ı zahmet etmemiştir. Hele şükürler olsun, saye-i adalet-i seniyyede telâfî-i mâfat müyesser oldu. Şöyle ki : Bu yolda Türkçe bir gazetenin neşri istid'âsına dair geçenlerde takdim olunan müzekkirenin meâlini musaddak Meclis-i maarif-i umumiye'den verilen mazbata üzerine, Meclis-i hâss-ı vükelâ-yi fehhâm'da dahi keyfiyet istihsan ve ol bâbta müsaade-i seniyye-i cenab-ı mülûkâne şayan buyurulmuştur ve bundan başka her def'a çıkarıldıkça bir nüshası, lâyük olmadığı hâlde huzur-i hümayuna takdim olunmak hususuna irade-i mahsusa-i şahâne teâkuben şeref-efzâ-yi sudur olmuştur . Bu veçhile sâbık ve lâhık ve lâhık sâbıkına faik olarak zuhura gelen teşvikat-ı celilenin ifa-yi teşekküründe lisan-i hâlimizden müstebân olan acimizi, âcizâne umuma dahi ilân ederiz

İmdi işbu gazete ahval-i dâhiliye ve hariciyeden müntehap bâzı havadisi ve maarif-i mütenevvia ile sair mevadd-i nâfiaya dair mebahisi neşr-ü beyana vasıta olacağından nâşî, **Tercüman-ı ahval** ünvanı ile tesmiye olunmak münasip görüldü. Ta'rife hâcet olmadığı üzre kelâm, ifade-i meram etmeğe mahsus bir mevhibe-i kudret olduğu misillü , en güzel icad-i akl-ı insanî olan kitabet dahi kaleme tasvir-i kelâm eylemek fenninden ibarettir; bu itibar-i hakikate mebnî, giderek, umum halkın kolaylıkla anlayabileceği mertebede işbu gazeteyi kaleme almak mültezem olduğu dahi makam münasebeti ile şimdiden ihtar olunur .

Değil mi Tanrı'nın ihsânı akl-ü kalb-ü lisan,

Bu lûtfu etmelidir fikr-ü şükr-ü zikr insan.

ŞİNÂSÎ -Tercüman-ı Ahvâl -(9 Tesrinievvel, 1277) 22 Ekim, 1860